Yashoda Girls' Arts & Commerce College, Nagpur

Project in Environment Science

Session: 2018-2019

Name of the Project: Project on Garbage Management

Number of Students Enrolled: 15

Name of Co-ordinator : Dr. Lalita Punnaya

Brief Report on Completion of Project

Academic Year- 2018-2019

Name of the Project Undertaken	Project on Garbage Management
Academic Session	2018-2019
Organizing Department/ Committee	Department of Environment Science
Total number of students Participated in the project	15
Brief Report	The Project entitled Garbage Management was undertaken by the Department of Environment Science during the session 2018-2019 under the guidelines of the Internal Quality Assurance Cell of the institution. Total 15 students participated in the project activity and successfully completed the project. The completion certificates have been given to the students. All the students found it very interesting to learn through the experiential learning. They enjoyed the project work.
Criterion No. 1	Metric No:-1.3.2

Signature of Activity Co-ordinator	Signature and Stamp of IQAC Co-ordinator	Signature & Stamp of Principal
	Co-ordinator, IQAC Yashoda Girls' Arts & Commerce College, Nagpur	Principal Yashoda Girls Arts & Commerce College, Sneh Nagar, Nagpur-15

Name of Project- Project on Garbage Management

Academic Session- 2018-19

List of students completing project-

Sr. NO.	Name of students	Program
1	ARUSHI GULAB GAJBHIYE	B.A.
2	ASMITA PARMANAND WAHANE	B.A.
3	CHANDA GAUTAM MESHRAM	B.A.
4	DAMINI DINGAMBAR MOHATURE	B.A.
5	DISHA DIVAKAR NAGPURE	B.A.
6	DURGA HARICHANDRAJI DOIJAD	B.A.
7	DURGA SIYARAM SHAHU	B.A.
8	HINA DEVIDAS DURGE	B.A.
9	KAJAL BHALI VARMA	B.A.
10	KARISHMA KEDARNATH VISHWAKARMA	B.A.
11	KAVITA NARENDRA RAGHATATE	B.A.
12	KOMAL AVINASH RAJGIRE	B.A.
13	MANDA JAYDEV MAHULE	B.A.
14	MANISHA MOHANJI MANKAR	B.A.
15	MEGHA SURESH NANDEKAR	B.A.

Signatue of Project Co-ordinator

IQAC Coordinator
Co-ordinator, IQAC
Yashoda Girls' Arts &
Commerce College, Nagpur

Principal
Principal
Yashoda Girls Arts & Commerce
College,Sneh Nagar,Nagpur-15

PROJECT COPY

पुरुषोत्तम खापर्डे हेल्थ अँड एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचालित नागपूर

यशोदा गर्ल्स आर्टस् अँड कॉमर्स कॉलेज

स्नेह नगर, नागपूर.

पर्यावरण शिक्षण

पर्यावरण / जरनल व सेमिनार

प्रकल्प कार्यपुस्तिका

Project on Garbage Management

Class : B.A. II

Session : 2018-2019

Project Submitted by

Ku. Megha Suresh Nandekar

CERTIFICATE

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2. 82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

Certificate

It is certified that the project work in the subject Environment Science entitled *Project on Garbage Management* has been successfully completed by Ku. Megha Suresh Nandekar of B.A./ B.Com Semester... II ..... during the Academic session 2018-2019. Hence the certificate is awarded to her.

Date: 15/04/2019

Project Co-coordinator

Principal

PRINCIPAL
Yashoda Girls Arts & Commerce Colley
Sneh Nagar, Nagpur-15

PROJECT COPY

PROJECT COPY

प्रकल्प लेखन कार्य

१. प्रकल्पाची निवड किंवा विषय निवड

प्रकल्पाची निवड किंवा विषय निवड :-

घरात वनस्पतीन कचरा मोठ्या प्रमाणात निर्माण होतो. हा कचरा मातीमध्ये विघटनशील आहे. तसेच घरात अविघटनशील कचरा ही निर्माण होतो. तो संग्रहित करून भंगारात विकणे. हाच पर्याय राहतो. कारण आम्ही ग्रामीण भागात राहात असून आमच्याकडे कचरा गाडी येत नाही.

म्हणून कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करून विघटनशील कचऱ्याचे जैविक खत बनविण्याचा निर्णय आम्ही घेतला आणि हे खत तयार झाल्यावर त्याचा वापर विविध वनस्पतीसाठी करण्याचा निर्णय घेतला.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

२. प्रकल्पाची उद्दिष्टे

प्रकल्पाची उद्दिष्टे :-

1. घरातील कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करणे. त्यात विघटनशील व अविघटनशील कचरा वेगळा करणे.

2. विघटनशील कचऱ्याचे जैविक खत बनविणे.

3. जैविक खत तयार झाल्यावर वनस्पतीच्या वाढीसाठी त्याचा वापर करणे.

4. अविघटनशील कचरा 1 महिना गोळा करून पुर्नवापरासाठी [Reuse] व पुर्ननिर्मिती [Re - Produce] साठी भंगाराला विकणे.

३ प्रकल्पाचे महत्व :-

घरातील घन कचऱ्याची योग्य विल्हेवाट लावणे. ही आमच्या समोर तातची समस्या आहे. त्या साठी आम्ही घन कचऱ्याचे वर्गीकरण केले. ते खालील प्रमाणे आहे.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

३. प्रकल्पाचे महत्व

४ प्रकल्प पद्धती :-

विघटनशील कचरा

स्वयंपाक घरातील कचरा

चहापत्ती पाने, देठ, मुळे, फळांची साले, भाज्यांची साले, माश्याचे हाडे, मुगफल्लीचे टरफले, खरकट अन्न, व शिळे अन्न, भाज्याचे टरफले, नारळाच्या बुचा, मास पदार्थ धुण्याचे पाणी, तांदळाचे पाणी, इत्यादी व प्राणीज कचरा.

कागदाचा कचरा

पॅकिंगचे पेपर पुठ्ठे, किराणा पॅकिंगचे कागद, स्कुलचे पोरे, रद्दी पेपर, इत्यादी.

परसबागेतील कचरा

झाडाची वाळलेली पाने, वाळलेली फुले, वाळलेली काड्या, इत्यादी.

निर्माल्य

विविध फुले, हार, आंब्याची पाने, दुर्वा, नारळाच्या बुचा, इत्यादी.

वरील कचरा वेगळा देऊन खत बनवता येईल असे व्यवस्थापन केले.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

४. प्रकल्पाची अभ्यासपध्दती

अविघटनशील कचरा

काच कचरा :- काचेची, बॉटल, फुटलेली काच इ.

धातूचा कचरा :- खिळे, टाचण्या, तार, जंग चढलेले टाकाऊ लोखंडाचे तुकडे इ.

प्लास्टिकचा कचरा :- वापराचे पॉलिथिन, व इतर वस्तूची पॅकिंगचे प्लॅस्टिक टाकाऊ वस्तू इत्यादी.

वरील तीन प्रकारचा कचरा 1 महिना भर किंवा जास्त दिवस जमा करून ठेवणे.

५ प्रकल्पाचे विश्लेषण :-

अशा प्रकारे कचऱ्याचे वर्गीकरण करून त्यांची विल्लेवाट लावणे सोपे जाते.

अशा प्रकारे कचऱ्याची समस्या सोडवता येईल म्हणून या प्रकल्पाला महत्व आहे.

YASHWANT

PROJECT COPY

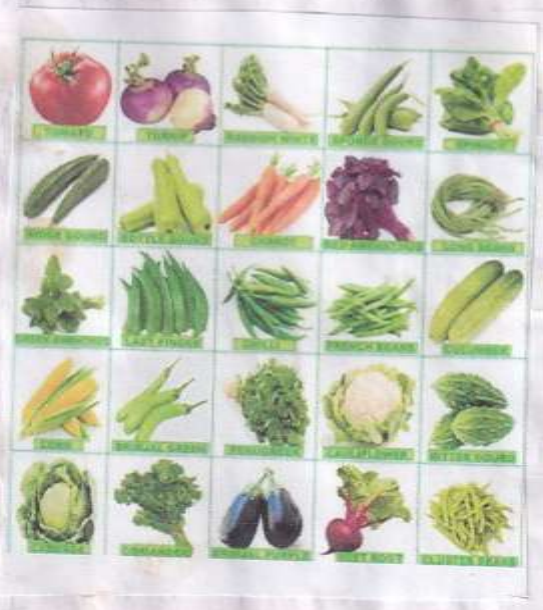

PROJECT COPY

Name of Practical

SEAL

हा प्रकल्प प्रायोगिक प्रकल्प आहे. या प्रकल्पात कचऱ्याचा व्यवस्थापन करून प्रयोग केला आहे. वरील प्रमाणे कचऱ्याचे घरात वर्गीकरण केले.

विघटनशील कचरा घरातील कोपऱ्यात २×२×२ फुटाचा खड्डा करून त्यात टाकला रोजचा कचरा भाज्यांचा ताजा असतांना टाकला. व वरून माती घातली. त्यामध्ये जनावरांची विष्ठा व मुत्र देखील घातले रोज त्यावर थोडी-थोडी माती घातली. या खड्ड्यात मध्ये-मध्ये निरुपयोगी कागदाचे तुकडे टाकले अंड्याची टरफले कुच करून टाकले असे ४ महिन्यासाठी खत करण्यासाठी ठेवले त्या काळात कचरा व माती वर खाली केली. व त्यावर पाणी शिंपडावे असे ४ ते ५ दा केले. आणि हे साडाच्या मोठ्या पानांनी झाकून ठेवले व त्यावर माती टाकली. ४ महिन्यांनी आम्हाला खत झाल्याचे आढळले. चहापत्ती सारखे जैविक खत तयार झाले.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

५. प्रकल्पाचे निरीक्षण ६. प्रकल्पाचे विश्लेषण

खालील घरातील वनस्पतीवर खताची मात्रा आठवड्यातून ठरवा घातली.

वनस्पती	जैविक खताचे प्रमाण
आंबा	साधारण अर्धा किलो
पेरु	साधारण अर्धा किलो
सिताफळ	साधारण अर्धा किलो
रामफळ	साधारण अर्धा किलो
गुलाब	साधारण अर्धा किलो
जास्वंद	साधारण अर्धा किलो
तुरी	साधारण अर्धा किलो

वरील प्रमाणे खत घालून दोन आठवड्याने आम्हाला लक्षात आले की वनस्पतीची चांगली वाढ होत आहे.

YASHWANT

PROJECT COPY

६. प्रकल्पाचे विश्लेषण निष्कर्ष :-

घरातील विघटनशील व वनस्पतीज घन कचऱ्याचे जैविक खत तयार केले. यासाठी साधारण 5 महिन्याचा कालावधी लागला. त्याचा जैविक खताचा वापर वरील विविध वनस्पतीसाठी केला. 15 दिवसाचे वनस्पतीसाठी ते योग्य ठरले. असे वनस्पतीच्या वाढी वरून दिसले. अशा प्रकारे विघटनशील कचऱ्याची हिल्लेवाट लावली.

अविघटनशील कचरा संग्रहित करून व वेगवेगळा करून भंगाराला विकला अशा प्रकारे अविघटनशील कचऱ्याची हिल्लेवाट लावली.

PRINCIPAL
Yashoda Girls Arts & Commerce College
Sneh Nagar, Nagpur-18

YASHWANT